

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers
SESSION DE 1932-1933	N° 154	ZITTINGSJAAR 1932-1933
BUDGET, N° 4-II		BEGROOTING, N° 4-II

BUDGET DE LA DETTE PUBLIQUE POUR L'EXERCICE 1933.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION (1), PAR
M. **WAUWERMANS.**

MADAME, MESSIEURS,

Le Budget de la Dette publique pour l'exercice 1933 s'élève à fr. 3,307,153,319.92 dont 20,000 francs à titre de dépenses exceptionnelles.

Il comprend le service de la dette proprement dite, soit le service d'intérêt et d'amortissement des dettes de l'État, à raison de capitaux ou prestations qui lui ont été fournis, ou de pensions; ce dernier chapitre figurant pour fr. 299,853.20 — en diminution de 24,818,800 francs.

Il ne porte que pour mémoire l'annuité de remboursement aux États-Unis et les intérêts et amortissements des obligations délivrées au Gouvernement britannique pour consolidation du Crédit de Reconstruction.

La hauteur de la dette pèse lourdement sur notre Budget, car elle est fort loin d'être compensée par une contre-partie matériellement productive.

Les charges de la Dette publique sont à peu près au même niveau que les dépenses d'administration.

La dette de l'État pèse non seulement à titre particulier, mais à titre général sur l'économie générale.

Il a été observé que dans notre pays les emprunts de l'État, des provinces, des établissements publics opèrent un prélèvement de 50 % des possibilités de prêts.

(1) La Commission était composée de MM. Hallet, *président*; 1° des membres de la Commission des Budgets et des Économies : MM. Allewaert, Bathazar, Boedt, Brusselmans, Carlier, David, Debunne, de Liedekerke, de Wouters d'Oplinter, Drion, Elias, Hoen, Leclercq, Lepage, Max, Merlot, Pussemier, Soudan, Uyroeve, Van Ackere (Fernand) et Wauwermans;

2° Des membres désignés par les Sections : MM. Merget, Van Belle, De Winde, Van Cauwelaert, De Vleeschauwer et Hubin.

Le présent rapport n° 154 a été distribué le 13 juillet 1933. (Art. 4 de la résolution de la Chambre relative à l'examen des Budgets.)

BEGROOTING VAN DE OPENBARE SCHULD VOOR HET DIENSTJAAR 1933.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE (1), UITGEBRACHT DOOR
DEN HEER **WAUWERMANS.**

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De Begrooting van de Openbare Schuld voor het dienstjaar 1933 bedraagt fr. 3,307,153,319.92 waarvan 20,000 frank voor uitzonderlijke uitgaven.

Zij omvat den dienst van de eigenlijke schuld, d. w. z. den dienst van rente en aflossing der Staatsschulden, wegens kapitalen of prestaties die haar werden verstrekt, of van de pensioenen; deze laatste post komt in de Begrooting vóór voor een bedrag van fr. 299,853.20 of 24,818,800 frank minder dan verleden jaar.

De annuïteit voor terugbetaling aan de Vereenigde Staten en de rente en aflossing van de obligaties aan de Britsche Regeering afgeleverd voor consolidatie van het Crediet tot Wederopbouw, komen er slechts pro memorie op voor.

Het hooge cijfer van de schuld drukt zwaar op onze Begrooting, want het wordt op verre na niet goed gemaakt door een materieel loonenden tegenpost.

De lasten van de Openbare Schuld staan nagenoeg even hoog als de bestuursuitgaven.

De Staatsschuld drukt niet alleen in 't bijzonder, maar, over 't algemeen, op de algemeene economie.

Er werd opgemerkt dat, in ons land, de Staatsleeningen, de leeningen der provinciën, der openbare instellingen, de leeningsmogelijkheden met 50 t. h. verminderen.

(1) De Commissie bestond uit de heeren Hallet, *voorzitter*; 1° de leden van de Commissie voor de Financiën, de Begrotingen en de Bezuinigingen : de heeren Allewaert, Bathazar, Boedt, Brusselmans, Carlier, David, Debunne, de Liedekerke, de Wouters d'Oplinter, Drion, Elias, Hoen, Leclercq, Lepage, Max, Merlot, Pussemier, Soudan, Uyroeve, Van Ackere (Fernand) en Wauwermans.

2° De leden benoemd door de Afdelingen : de heeren Merget, Van Belle, De Winde, Van Cauwelaert, De Vleeschauwer en Hubin.

Dit verslag n° 154 werd rondgedeeld op 13 Juli 1933. (Art. 4 van het besluit van de Kamer betreffende de behandeling van de Begrotingen.)

Ces capitaux sont soustraits à la circulation générale.

Ils sont improductifs — sauf indirectement et dans une minime proportion — au regard de notre développement commercial et industriel.

Ils ne fournissent qu'une contribution mobilière à un taux réduit.

Le chapitre de la Dette publique apparaît comme incompressible actuellement. Nombreux sont ceux qui ont recherché des atténuations, notamment dans le domaine des conversions. Malheureusement celles-ci apparaissent, soit pour des raisons d'ordre contractuel, soit pour des raisons d'ordre technique, irréalisables.

Le type de nos rentes est des plus variés à raison de l'époque à laquelle les emprunts ont été contractés : variabilité tant en ce qui concerne le taux que les conditions et avantages de l'amortissement.

Le taux d'intérêt varie de 3 % à 7 %; certaines rentes sont perpétuelles, l'annuité d'amortissement d'autres est loin d'être uniforme et s'opère par des procédés différents; certaines rentes sont amortissables au pair; d'autres avec primes ou lots. Le taux de capitalisation par le public n'est pas uniforme.

Ces diverses circonstances, propres à la Belgique, élèvent, au point de vue technique, un sérieux obstacle à toute opération de conversion ou d'unification — qui serait cependant si souhaitable.

Si telle est la situation en ce qui concerne le passé, elle impose la plus grande vigilance pour l'avenir.

Il importe de pouvoir revenir à la stricte observation de la règle, que le recours à l'emprunt doit être rigoureusement proscrit pour le règlement de l'ordinaire. Il faut le limiter strictement à des investissements procurant à ceux qui auront à en supporter le service, des contre-parties productives : à charges futures, produits futurs.

D'autre part, il semble profondément injustifié que le taux des emprunts réponde si mal au crédit de la Belgique.

Si l'on considère le taux de capitalisation des rentes belges, directes et indirectes, qu'on la compare aux emprunts analogues des autres États, on est frappé des conditions onéreuses qui nous sont imposées.

Lorsque l'on voit l'accueil fait particulièrement aux emprunts de sociétés privées, ou, d'autre part, à des emprunts d'États aux finances singulièrement avariées, on se doit de rechercher et faire disparaître les causes de cette situation.

Quelque élevé que soit le montant de notre dette, le patrimoine moral et matériel de la Belgique la couvre largement.

La Belgique n'a jamais failli à aucune de ses obligations. Ces derniers jours encore, elle a, par un geste que commandait et le respect des conventions et le

Deze kapitalen worden aan den algemeenen omloop onttrokken.

Zij zijn renteloos — behalve onrechtstreeks en in een geringe verhouding — ten opzichte van onze handels- en nijverheidsontwikkeling.

Zij leveren slechts tegen een beperkt bedrag een roerende bijdrage.

Het schijnt onmogelijk thans op de Openbare Schuld nog meer te besparen. Velen zochten verzachting, vooral in zake omzettingen. Jammer genoeg schijnen deze, hetzij om redenen van contractueelen aard, hetzij om redenen van technischen aard, niet uitvoerbaar.

Het type van onze renten is zeer verscheiden wegens het tijdstip waarop de leeningen werden aangegaan : verscheidenheid zoowel wat de rentevoet betreft, als betreffende de voorwaarden en voordeelen der delging.

De rentevoet schommelt tusschen 3 en 7 t. h.; sommige renten zijn onaflosbaar, de jaarlijksche aflossing is bijlange niet eenvormig en geschiedt op verschillende wijzen; sommige renten zijn aflosbaar tegen pari; andere met premiën of loten. De rentevoet van de kapitalisatie door het publiek is niet eenvormig.

Deze verschillende omstandigheden welke alleen in België voorkomen, zijn, in technisch opzicht, een ernstige hinderpaal voor alle conversie- of unificatiebewerking welke nochtans zoo wenschelijk zijn zou.

Indien zulks de toestand is wat het verleden betreft, dan is voortaan grooter waakzaamheid geboden.

Men moet kunnen terugkeeren tot de stipte naleving van den regel : dat, voor de regeling van het gewone, de toevlucht tot de leening volstrekt uitgesloten moet zijn. Men mag deze alleen nog aangaan voor beleggingen welke loonnende tegenopbrengsten bezorgen aan die welke dezelve zullen moeten uitkeeren : voor toekomstige lasten, toekomstige opbrengsten.

Het is, anderzijds, volkomen ongerechtvaardigd dat de rentevoet van de leeningen zoo slecht aan het crediet van België beantwoordt.

Wanneer men den kapitalisatievoet van de rechtstreeksche en onrechtstreeksche Belgische renten neemt en dezen vergelijkt met gelijksoortige leeningen in andere Staten, dan wordt men getroffen door de zware voorwaarden welke ons opgelegd worden.

Wanneer men nagaat welken bijval vooral de leeningen van private vennootschappen genieten of, anderzijds, deze van Staten met niet weinig beroerde financiën, dan moeten de oorzaken van dezen toestand opgespoord en uitgeroeid worden.

Hoe hoog ook onze schuld moge loopen, wordt deze ruimschoots gedekt door het zedelijk en stoffelijk bezit van België.

Nooit is België te kort gekomen aan één van zijn verplichtingen. Nog deze laatste dagen heeft het door een gebaar dat ingegeven was door de verbodiging

souci de maintenir son crédit, conservé intangibles les clauses et conditions de ses emprunts étrangers.

Les sacrifices, si pénibles soient-ils, qu'elle impose aux contribuables pour présenter un Budget en équilibre et assurer l'intangibilité du franc, sont les conditions essentielles pour s'assurer la confiance des prêteurs.

C'est bien injustement que l'on omet de rappeler — bien plus : que l'on reproche parfois — les amortissements de notre dette qui furent opérés aux temps des années prospères.

Aussi la Belgique mériterait-elle un autre traitement de la part de ceux auxquels elle s'est adressée.

Mais, d'autre part, peut-être n'a-t-elle pas fait tout ce qui était en son pouvoir et que d'autres n'ont pas négligé, au regard du marché des rentes.

Les cotations des séries étrangères ne sont que partielles, irrégulières et dépourvues de concordances. Elles témoignent d'une absence de transactions et de l'ignorance, par le public, de leurs garanties.

La clientèle des rentes d'État n'est pas faite de spéculateurs, mais d'épargnants et de prévoyants. Elle se préoccupe, avant tout, de pouvoir, au cas où elle devra disposer de cette épargne, réaliser ces titres sans délais et sans pertes, faute d'acheteurs.

C'est ce qui se présente pour les valeurs ne se traitant que sur des marchés restreints; éloignés du pays émetteur, sans relations d'arbitrage, ou qui sont abandonnées au lendemain de l'émission.

Une étude particulière de la politique et du fonctionnement du marché des emprunts s'impose.

C'est à ce prix seulement que l'on pourra arrêter, diminuer ensuite la charge de la Dette publique.

La Commission des Finances vous propose, à la majorité de ses membres, l'adoption du Budget de la Dette publique.

Le Rapporteur,
P. WAUWERMANS

Le Président,
M. HALLET

van de overeenkomsten en door de bezorgdheid zijn crediet te bewaren, de bedingen en voorwaarden van zijn buitenlandsche leeningen opgerept gehandhaafd.

Hoe pijnlijk ook de offers wezen, welke aan de belastingschuldigen opgelegd worden met het oog op een sluitende Begrooting en de waardevastheid van den frank, zijn deze onmisbaar zoo men het vertrouwen van de geldschietters wil winnen.

Men heeft wel ongelijk niet te herinneren — vaak wordt er zelf een verwijt van gemaakt — aan de aflossingen van onze schuld, welke in jaren van voorspoed gedaan werden.

Ook zou België een andere behandeling verdienen vanwege degenen tot wie het zich gericht heeft.

Maar, anderzijds, heeft het misschien niet alles gedaan wat in zijn vermogen was en wat anderen niet verzuimd hebben met het oog op de rentemarkt.

De noteeringen van vreemde reeksen zijn slechts gedeeltelijk, onregelmatig en beroofd van alle overeenstemming. Zij zijn het bewijs van een gemis aan transacties en van onbekendheid, vanwege het publiek, met hunne waarborgen.

De cliënteel van de Staatsrenten bestaat geenszins uit speculanten, doch uit spaarders en vooruitzienden. Zij toont zich, inzonderheid, bezorgd om, wanneer zij over die besparing zal moeten beschikken, die titels te kunnen verzilveren zonder verwijl en zonder verlies, bij gebreke van afnemers.

Dit doet zich voor bij de waarden welke alleen verhandeld worden op beperkte markten die van de uitgevende landen ver verwijderd zijn, die geen arbitrage betrekkingen bezitten of die, daags na de uitgifte, reeds worden ter zijde gelaten.

De politiek en de werking van de markt der leeningen zouden dan ook op een bijzondere wijze moeten bestudeerd worden.

Alleen dan zal men het bedrag van de Openbare Schuld kunnen vaststellen, vervolgens den last er van verminderen.

De Commissie voor de Financiën stelt U, met de meerderheid van hare leden, voor de Begrooting van de Openbare Schuld aan te nemen.

De Verslaggever,
P. WAUWERMANS

De Voorzitter,
M. HALLET